

MLADINSKI ODDELEK -- JUVENILE DEPARTMENT

NAŠ IKO (A. J. T.)

V hiši, kjer stanujem, imajo malega fantička. Pobič je star šele osemnajst—mesecev. Je zelo zgovoren in lahko v minuti debatira o ducatu različnih predmetov. Posluhuje se v to svrhu neke vokalne stenografije domačega pridelka, katero razume sam, ožji družinski krog in sosedova Bertka. Njegov besedni zaklad ni velik in besede so si čudovito podobne, toda povedati zna z njimi mnogo. Kaj more zato, če ga širni svet ne razume! Pa si tudi ne žene preveč k srcu kakšnega malega nespornazuma. Če hoče imeti žogo, pa dobi mesto tega metlo, si misli: pa naj bo! Navdušen je za proste vaje in velik ropot. Če razmetava različne dosegljive predmete, ali če pada sam, to ga ne ženira dosti. Samo, da ropoče.

Mene ima rad, najbrže zato, ker me ne vidi vsak dan. Kadar me vidi, mi seveda hoče povedati vse najnoveše novice. Mogoče jih tudi ponavlja, kot lovci svoja junaštva, ampak jaz te prevare ne opazim, ker razumem le pol procenta njegove jezične stenografije. Najbolj izrazit in podjeten je v rabi besede "nam-nam". S to besedo pove več kot vsebujejo platforme vseh političnih strank. "Nam-nam" namreč v njegovem jeziku pomeni jesti in piti in vse, kar je količkaj v zvezi s tem. Namizni prt, krožnik, lonec, ropotanje žlic, vse jestvine in pijače, čaša, steklenica, sod—vse je nam-nam. Beseda je torej zelo prijavna za pogosto in vsestransko porabo, zato jo tudi malček čudovito razločno izgovarja. V podkrepitev predloga še včasih pokaže predmet in usta. V takem slučaju je seveda vsak nespornazum izključen.

Nekega meglenega zimskega jutra sem vstal izredno slabo razpoloženo. Nisem bil prav bolan, toda ne dosti manj. Napravil sem se, nakar sem se zleknil na zofu v parlorju, kajti v mojo podstrešno sobico še ni bila napeljana kurjava in je bilo mrzlo kot pod kolezom. Iko, ki je tekmoval sam s seboj v jutranjih dirkah, me je kmalu našel, in je bil brž pripravljen mi delati družščino. Ker za pogovor nisem bil posebno navdušen, me je fantek skušal zabavati s tem, da mi je jezdit na hrbtni, na kolenih, na vratu ali kjerkoli; v tem oziru ni nič izbirčen. Ko je videl, da me ne more spraviti v pravo razpoloženje, se mu je zdelo, da je nekaj narobe z menoj, zato se je skobacal dol in oddirjal v kuhinjo. Tam mu je stara mati postregla s kuhanim fižolom. Pokusil jih je par in dobri so se mu zdeli in njegova nesebična duša mu je rekla, da bi morda tudi meni teknil. Pa mi je prinesel v pesti rižol kot majhna ledvica — polna pest ga je bila — pa mi ga je ponujal: "Nam-nam!" Gotovo je fantič sodil, da me bo ozdravil fižol, ki je njemu dobro storil. Ko sem fižol hvaležno odklonil in mu rekel, naj ga le sam poje, je ubogal, nakar je stekel po družega v kuhinjo. V trenutku je bil nazaj z drugim fižolom, čes, morda da bi morda tudi meni teknil. Pa mi je prinesel v pesti rižol kot majhna ledvica — polna pest ga je bila — pa mi ga je ponujal: "Nam-nam!"

BOŽIČNA ZABAVA

Santa fantu za zabavo Dal igrače je v popravo. Toda on je fant od fare: Kar popravlja, vse potare; Ampak duh njegov ne klone. Ne prodaja jih za milijone.

A. J. T.

gladil mladega zdravnika po kodrih. Ves srečen se je dečko smejal z menoj, čes, pa sem ga le ozdravil s fižolom! Upam, da Iko postane zdravnik, ko odraste. Vam pa, veliki in mali, ki to citate, ki ste bili nekoč baš taki kot Iko in ste, sami srečni, želeli, da so srečni vsi okoli vas—želim za božične praznike največje sreče in vse najboljše za "nam-nam!"

THE VERNON'S CHRISTMAS TREE

Christmas day had dawned on the Vernon family, just the kind of Christmas we all love, crisp and cold and white. Joe and Harry and Joan had each stacked up their presents in neat piles and Mother was in the kitchen with Sally, the maid, preparing a feast. Everything was just perfect, when suddenly the doorbell rang.

Joe came back from the front door with a yellow envelope in his hand.

"A telegram," he said. Dad opened it and read: "Just arrived on board the Olympic. Stop. Expect us sometime tomorrow. Cousin Marty."

"Hurray!" cried Harry. "But who, may I ask, is Cousin Marty?" "She's a cousin of mine," said Dad. "She's been living abroad. I think she has several children. Let me see. There's a big girl about your age Joe and a boy some years younger. We'll have to see about giving them a Christmas. They'll be traveling today."

"The stores are closed," said Joe. "Santa Claus has shut up shop. Too late for Christmas."

"I think I might spare one of my new books for the girl," said Joan. "Do you think she'll be too old to enjoy Alice in Wonderland?"

"Nobody's too old for Alice in Wonderland," said Dad. "Who'll contribute a present for the boy?"

"Well," said Joe, "I'll give him my jazz dancer." "It was a clever little toy, which when wound up, made lively music, while a little tin colored man danced."

"We'll keep the tree looking fresh and nice," said Dad. "Now we ought to be starting for church."

Gaily they went out into the tingling cold and the church bells sang in the bright keen air. It was a glorious Christmas.

When the family came home, Sally met them at the door.

"Oh, Mrs. Vernon," she exclaimed. "I'm afraid something has happened to the tree."

They crowded into the living-room, and something had happened to the tree! The ornaments were half off and the tree was leaning over ready to fall. In a corner by the

piano crouched Muffet, the family cat.

"Aha!" exclaimed Joe, pouncing on Muffet. "You did that, you scalliwag!"

"He didn't mean to knock it over, poor dear," said Joan.

"But Cousin Marty's children will be here early tomorrow morning," said Dad. "We must fix up the tree at once and keep Muffet away from it."

It took quite a long time to straighten the tree, pick up the fallen ornaments and retrim the fragrant branches. Dad went at the job as if he had had almost as much experience as Santa Claus himself. Down under the tree was cotton snow and a little village. Joan sat down and began to set the houses and fences in place. As she picked up the village school, something ran out from behind it, and she shrank back, crying: "It's a mouse!"

Harry who was close by, grabbed for the little creature, but quick as a flash it bounded up the Christmas Tree. Harry made another grab, crushing one of the little houses, and so shaking the tree that the ornaments came down again. Then Dad lost his balance on the chair and fell on the tree.

Ouch! What a mess!

"Oh, well," and Mother, "after dinner we'll try to repair the damage."

There was turkey and fixings and plum pudding with hard sauce and after dinner nobody felt like stirring, except Harry, who was never still a minute.

"I'll work on the tree and be sure you all stay out with the cat," said Dad. "If there's another catastrophe I can't promise to do any more repair work."

Alone in the living-room Dad worked with a will and soon the tree was again in its place shining with almost as much radiance as before.

Harry was out riding his new sled, and Joe was looking over his new book of knowledge while Joan was going around the neighborhood visiting the trees. Evening was settling down when a taxi-cab drew up to the Vernon's door with a loud squeak of brakes. Out hopped a boy of about six and a girl of around eleven and then a tall handsome lady in furs, then two little round-faced boys dressed just alike.

"Hello there!" cried Dad, running down the front steps. "How's old Marty?"

"He brought them, bag and baggage into the house, took off their wraps, brought them

into the living-room.

"We were so tired of hotels, we decided to come right here on the day train instead of waiting," said Cousin Marty. "So glad you did," said Mother Vernon.

"Oh, look at the boo'ful tree!" cried one of the twins. "And here are some more packages for it," said Cousin Marty, opening her bag and tossing out her gifts.

Joan and Harry came in and gleefully handed the big boy and girl the presents they had prepared for them. But there were the twins, Bob and Bill, unprovided for. Dad had an awful memory for families, he had forgotten there were twins.

Joe had been quietly busy, ever since he peeped through the front door and saw his relatives coming out of the cab. Just as Joan handed Cousin Thelma her package and Harry gave Cousin Henri his gift, Joe came in with two neatly tied square presents.

CONTRIBUTE TO THE NOVA DOBA

The Nova Doba is very proud of its contributors. The contributions sent in have all been very interesting, enjoyable and helpful to all the members of lodges all over the United States. Somehow, the articles about neighboring and distant lodges have drawn these lodges closer together with a spirit of friendliness and good will.

There are several English speaking lodges who must surely have many interesting things to write about. Everyone is interested in these lodges, and is anxious to learn of their progress. News from these lodges is, therefore, most welcome. So write more often to the Nova Doba, the official lodge paper.

The boys and girls who have contributed to the Juvenile Page have sent in some very clever and interesting stories and poems. But surely there are other boys and girls who have many more things to write about. Why not write for your page, boys and girls? It is yours, and only if it represents all the juveniles is it a real juvenile page. Everyone likes to hear from the young members of the society. Sharpen your pencils, boys and girls, and make your page a real Juvenile page.

The Nova Doba wants all the news it can possibly get. Send in your contributions now. Help make the Nova Doba a representative of all the lodges all over the United States, a representative of YOU.

C. T., Richmond, Cal.

TO THE SENIORS

Hope for the coming future,
Hope for a greater role,
Never falter nor waver
Until you've reached your goal.

Look at the bright side always
Make cheerful your every day.
Let nothing hinder your progress,
Let nothing stand in your way.

(Christine Troya in Richmond, Calif. HI-NUS).

SANTA CLAUS ČITA

Santa čita pismo belo
In obraz mu gre na smeh:
Ej, to v hiši bo veselo,
Kjer otvoril bo svoj meh!

Vam, otroci kodrolasi,
Vam darove pripelja;
Vem, pri meni se ne zglesi,
Kajti mené ne pozna.

A. J. T.

NAGRADE

Za dopise, priobčene v mladinski prilogi meseca novembra, so prejeli nagrade po en dolar sledeči člani mladinskega oddelka:

Amaliya Zupancić, dr. št. 29; Mamie Jurečić, dr. št. 70; Johana Kumše, dr. št. 6; Julia Bouha, dr. št. 71; John Oberstar, dr. št. 25.

Častnega priznanja (honor-mention) so deležne Jeanette Segar, dr. št. 70; Agnes Jurečić, dr. št. 70, in Stefaniya Dolinar, dr. št. 31.

Shrimp a La Newberg

After the big Christmas dinner a bit of seafood tastes more than usually good and you will enjoy eating this for tea.

Wash and drain one can of shrimp. (This will serve four persons, or five if the servings are not too big).

Make a white sauce, using three tablespoons butter, two tablespoons flour and one and one-third cup milk.

Add half cup cheese, cut fine, half sweet green pepper, cut fine, two pimentoes, cut in strips.

Bring to a gentle boil and add the shrimp which may be left whole or broken fine as you prefer.

Serve on triangles of hot buttered toast.

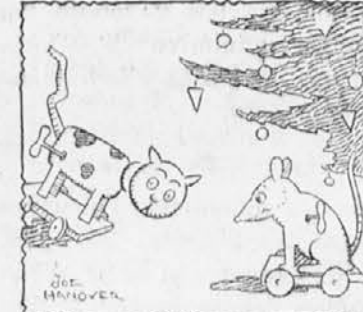
BOŽIČNI DAROVI

Kaj te čudne so postave,
Stopajoče prek pušcave?
To, prijali, so kamele
Z daljne jutrove dežele:
Brž, otroci, brž domov —
Vam prinašajo darov!

A. J. T.

UNDER THE TREE

Mechanical Mouse: It's lucky for me that the spring on that cat ran down just as she was ready to jump!

SEEING SANTA CLAUS

You only thought you saw him.
Bill!
D'you think he'd let a kid
Get close enough to touch his coat
An' see just what he did?

You said 'twas gettin' dark an' there

Were people on the street;
You only thought you saw him.
Bill—

You can't tell who you'll meet

I bet the man who carries coal
In bags upon his back—
An' he's got whiskers, too—
you thought

Was Santa with his pack!

Your dad was with you an' he said

'Twas Santa sure enough?
Say, you're too easy! Bet my dad

Can't hand me such a bluff!

Guess I don't b'lieve in Santa Claus?

You got another guess!

Ma tells me all about him now

At night while I undress.

But you just thought you saw him, Bill;

Too soon, you know—that's right—

'Cause Santa never leaves his home

Up north till late 'at night!

BOŽIČNICA SLOV. MLADINSKE ŠOLE V CLEVELANDU

Učenci in učence Slovenske Mladinske Šole S. N. Doma zopet vabijo na božično, kar bo priredili 24. decembra, ob čer v dvorani Slovenskega Narodnega Doma.

Gotovo se ne bi mogli nikoli bolj zabavati kot v krogu naših razposajenčkov. Z ozirom da tudi radi prebijete del večino skupno s svojo družino, je uredilo program tako, da najkrajši kot ponavadi, a ob eno in isto noč, raznovrstno, tako zanimiv in raznovrsten.

Razen pesmi je na programu "Kmečka svatba," katerega bo gotovo ugajala. Med številnimi, oblečene v krasne slovenske narodne noše in dvajstero družic bosta prilepila ljubka nevestica (B. Erster) zastaven kranjski ženini (Močnik). Ne smem pa pozabiti omeniti sokola Fr. Ažmana, na on bo namreč na čelu naših fantov in bo kot tak zahteval od ženina odkupnino za nevesto. Med odmorom kot tudi "Kmečki svatbi" bo igral harmoniko mladi godec Grm, na klavirju pa grč. A. Šte.

Rada bi vam podala samo eno loma opis igre "Babi je bila." Predstavljajte si mlado mamo, ko, katera je že vsa zbežala nad boleznijo edinega par mescev starega deteta, katerega ne more nikakor utolažiti, uspraviti. Zato pokliče Mico, da bi zavrela bolnemu nezku malo mleka. Mica (Spelič), malo prikrajšana, možganih, bi zelo rada ustregla gospi in pomagala malemu, to se ponudi, da mu bo tudi baso skuhala, krompirja, kila in opeko segrela k njej. Ni še bila užaljena, ko ji gospa Zajec (O. Marn) in za gospodo, ampak za v in za v hosto. Ona mirno sluša in nadaljuje: "Ali pa če oni tako dečejo, potem ne res. Zavrela bom eno mleka! Ali naj ga tudi lim in popopram, ali naj tudi malo peteršilka pravi?"

Mislite si, kako jo je podala g. Zajec po vsem tem. Na srečo jo pride obiskat spa Muc (F. Tavčar), ki jo svetuje naj pokliče dr. Pravijo sicer, da je ta dr. zač (W. Lavar), bolj šintist za zdravnika, da je še vsak erknil, katerega je še on vil; ampak ko sem bila tako bolna, da nisem mogla kot deset iced creamov pojediti, sem kar njega popojala. Povem ti, če ima dr. tudi konjska zdravila, da ga vseeno pomaga.

To je obveljalo. Gospi je pokliče dr. Mazača po tonu.

Kar na enkrat prileti kuharica Potica (E. Hribar) je bila do sedaj na trgu, je vse mleko prismojila veda tožit Mico in kuharico (A. Crnski) to je kuharico spe Mucove, kako je ta cova povedala, kaj jedi cova opoldne in zvečer in šno pijačo pijejo. Ubogi dr. dinji pomilujeta ena drugo tožita, kak križ imata s posli. Potici pa le ne do živega. Ona se odreže "Jaz nisem še nikjer trije bila, da pri nas jemo trije dan solato brez pečenic."

V tem hipu prisopliha Zlica, naj gre gospa Muc domov, čaka jo njena mama ima špičast nos, pa ni ki je slep na eno uho in eno dolgo prekratko, dr. predloži.

V sedmem prizoru se lje dr. Mazač. Kako in zdravil, pridite sami dat. Da vam bodo kuharice kakor tudi ugajali, sem prepričana. (Dolje na 3. strani)

V nekem slovenskem sem te dni čital oglas podjetnega rojaka. Med drugim je pisal, da pošila za pristen kranjski gulab, klobase, med, "brivski" ragantirano za vedno usnja za britev in kosila za usnje namazati, določne fonske plošče, stenske ure, zlatrino, grocerije, kokoši, žive ali očiščene in prezervirani mosti, in za pijače. Prodaja tudi toda istih ne pošila. Pa naj reče kdo, da Ameriški trgovski družbi ni nič zaupati, če ima možnost.

VELEMESTNI BOŽIČNI UTRINKI

(Priredil L. Andolšek)

Ze nekaj dni pred božičem se starejša in mlajša polasta neka tiha svečanost in nepojasljiva notranja zadovoljnost, kakor bi se na letošnji božič prvič imelo izvršiti napovedano in resnično rojstvo Mesije, kateri naj bi na novo rešil svet zlobe, zmote in krivic, ter na novo zasejal seme bratske ljubezni in medsebojne vstrpljivosti.

Domovi se čistijo, cerkve kinajo, prodajalne in izložbene okna so dekorirana, vabljivi predmeti in vsakovrstna darila umetniško razstavljena. Cele železniške vlake božičnih dreves se dovažajo na trg, od tu pa v stotisočera domovja, kjer se pridno kinčajo v vsakovrstni okrasni in žarnicami. Ko je to dogotovljeno, pride na vrsto obhajanje različnih daril. Nikogar se ne sme pozabiti. Tu je gospodinjstvo, poleg te za gospodinjstvo, na strani za teto ali strico, na tleh pod drevescem morajo za tega ali onega prijatelja ali znanca, ki bi vtegnil danes ali jutri prihiteti z voščili k vsemu božiču.

To vsestransko in veselo razpoloženje pa še poveča hvalevredna navada te dežele s tem, da podjetja, trgovine, pisarne, banke in celo privatni domovi nagrade svoje uslužbence, delavce, kot božično darilo. Ker vsako razpolaga z ne- ali več denarjem nego navadno, ni čuda, da vidiš od jutra do pozne večera otovorjene ljudi obojega spola, mlado in staro, prihajati in odhajati iz trgovin liki čebelarjem iz panja in v panji.

Ze na predvečer božiča odpušajo skoro vsa podjetja računsko in poslovno, svoje uslužbence prejeto nego druge dneve. Ze z enim samim priložnostnim večerjem se prične slavlje v večer, ki ga manjši obsegu. Na milijone električnih žarnic v svetlih in temnih prostorih, v poslovnih in domačih hišah, v gozdnih drevescih. Člani družin obstojijo drevesce in po vrhu ali daljšem nagovoru družinskega očeta ali kakega drugega člana, se prične z darilom, ki obsejajo izredno navadne škafarje robeve, nogavice, ovratnike, nožice, pipe in tovarne, pa vse do parfuma, zapestnih ure, uhanov in morda celo povrnika z imitirano kožo, ki jih obsejajo izredno navadne škafarje robeve, nogavice, ovratnike, nožice, pipe in tovarne, pa vse do parfuma, zapestnih ure, uhanov in morda celo povrnika z imitirano kožo.

Nad to vrsto naše demokracije pride vrsta ljudi, ki so več ali manj lastniki teh podjetij, delni lastniki, katerih letni dohodki znašajo do 50 ali celo par sto tisoč dolarjev. Ti seveda lahko privoščijo boljše zabavo, ter prežive božični večer v prvovrstnih restavracijah in kabareti, v katerih so morda že prej preskrbeli stol in stoli.

Ze ta privilegija sama najti udobno naslanjače, zasenčeni in svetli rastlini, drevesci in cvetlicami, osvetljenimi z elektriko, ki jih obsejajo izredno navadne škafarje robeve, nogavice, ovratnike, nožice, pipe in tovarne, pa vse do parfuma, zapestnih ure, uhanov in morda celo povrnika z imitirano kožo.

kakem drugem kotu pa bi spretno policijsko oko ugotovilo skupino fino oblečenih in na videz imovitih ljudi, kateri na skrivoma opazujejo dame ter ocenjujejo okraske, dragulje in demante, kot njihove bodoče žrtve. Zopet drugi, kojim te vrste zabava ne ugaja, pa preživijo vsaj prvo polovico noči v gledališčih, koje smatra mestna uprava in policija nevarnim za splošno moralo.

Pa obstoja še tretja vrsta državljanov, ki so . . . fu-fuj, daleč nad prvima dvema skupinama. Izraz fu-fuj se mi zdi popolnoma na mestu ter znači toliko kakor žvižg. Pravilo se mi je, da se je pred več leti poslužil tega izraza celo velik cerkveni dostojanstvenik v ljubljanskem kapitelju na praznik sv. Jožefa. Primerjal je vrline raznih svetnikov, ter dodal:

"Ampak kaj so vse te vrline svetnikov, katere sem vam našel, v primeri z vrlinami sv. Jožefa, kateri je bil fu-fuj daleč nad njimi."

Ta tretja ali fu-fuj skupina, koje imena so zaznamovana v socialnem registru pod številko 400, pa razpolaga z letnimi dohodki od enega do sto in tudi več milijonov, ter temu primeroma in na lastni način slave božič v svojih hišah, ali bolje gradovih, s tem, da prireajo za izvoljene goste posebne pojedine in plesne. Goste sprejemajo lakajji v zlatom in srebrom obšiti livrejami in svilenih rokavicah.

Po sobanah mrgoli privatnih detektivov, stotine uslužbenec in strežajev, da se bliskoma izpolni vsaka morebitna želja gostov. Ze cvetlice same bi stale na tisoče dolarjev, božično drevesce, ali bolje drevo — saj je veliko dovolj, da bi služilo manjšemu parku za jarbalo — njega okrasiti in darila reprezentirajo svoto, katero se ne upam zapisati, da ne govorim o poslovnih, likirjih, godbi in drugih podrobnostih. Z eno besedo razkošje, kakoršnega oko ni videlo in uho ni slišalo, navadnega plebeja.

Pa so še druge skupine, katerim usoda ni naklonila, da bi božič obhajali v sreči in zadovoljstvu, pa bodisi že vsled nesreče, bolezni, brezdelja, samovolje ali podedovane pokvarjenosti, kakor bomo čuli v sledečih slučajih.

Prva slika. Prošlega božiča je bilo. V doljem delu Newyorškega mesta je na dvorišču napol razpadle hiše ležalo nekaj pohištva, sestoječega iz mize, par polomljenih stolov, nekaj malega kuhinjske posode, pod mizo pa nekaj cap, na katerih se je tresla mraza ženska srednjih let, in troje dece v starosti od štirih do deset let.

"Ti ljubi moj Bog," je tarnala v obupu, "zveri imajo brloge, ptice gnezda, a jaz nimam ne strehe, ne komadiča kruha, da nasitim gladno deco."

Kako je vendar zabredla družina v to brezupno stanje? Kako — vsled posledic socialnih razmer. Ni bilo vedno tako. Njen mož — recimo mu Smit, ker odgovorja njegovemu poklicu — se je po svetovni vojni iselil v to obljubljeno deželo. Šel bi bil kam dalje na zapad, a denarne razmere mu niso dopuščale. Ustavil se je v New Yorku, ter iskal cele mesece dela. Ker je bil izučen podkovski kovač, se mu je končno posrečilo najti delo v svojem poklicu, v doljem delu mesta.

Služil je po \$35 na teden, in dovolj dobro mu je šlo. Tedaj je bilo videti še dovolj tovrstnih vozov s konjsko uprego na cestah.

Kovačnica se je nahajala v bližini parniških pomolov ob reki Hudson, kjer je vedni promet s težko obloženimi vozovi. Pred kovačnico je bilo vedno po dva ali več parov konj, ki so čakali, da pridejo na vrsto za nove čevlje. Trije kovaški pomočniki in gospodar sam so komaj odgovarjali potrebam kovaškega poklica. Če je bil kak dan bolj siromašen, jim je prišlo na um, da so varili za novo zalogo podkev. Ej, kako ubrano se je čulo njihovo pikanje po nakovalu . . . kakor pritrdjevanje farnih zvonov pred kakim večjim praznikom.

Vestno in pridno je hranil naš Smit. V treh ali štirih letih so njegovi prihranki narastli do svote, s katero je računl, da bo zadostovalo za njegovo družino, da mu sledi v to deželo. Ko ji je poslal proste vozne listke, mu je še vedno ostalo nekaj čez en stotak, in s to svoto je nakupil najpotrebnejšega drugovrstnega pohištva in poskal skromno stanovanje. Nekaj mesecev pozneje mu je došla žena in otroci; ustanovili so si svoj novi dom, živeli, če ne v izobilju, pa vsaj v zadovoljnosti in sreči.

Od leta do leta pa so tovrstni avtomobili izpodrinjali konje in strežaje, da se bliskoma izpolni vsaka morebitna želja gostov. Ze cvetlice same bi stale na tisoče dolarjev, božično drevesce, ali bolje drevo — saj je veliko dovolj, da bi služilo manjšemu parku za jarbalo — njega okrasiti in darila reprezentirajo svoto, katero se ne upam zapisati, da ne govorim o poslovnih, likirjih, godbi in drugih podrobnostih. Z eno besedo razkošje, kakoršnega oko ni videlo in uho ni slišalo, navadnega plebeja.

Pa so še druge skupine, katerim usoda ni naklonila, da bi božič obhajali v sreči in zadovoljstvu, pa bodisi že vsled nesreče, bolezni, brezdelja, samovolje ali podedovane pokvarjenosti, kakor bomo čuli v sledečih slučajih.

Prva slika. Prošlega božiča je bilo. V doljem delu Newyorškega mesta je na dvorišču napol razpadle hiše ležalo nekaj pohištva, sestoječega iz mize, par polomljenih stolov, nekaj malega kuhinjske posode, pod mizo pa nekaj cap, na katerih se je tresla mraza ženska srednjih let, in troje dece v starosti od štirih do deset let.

"Ti ljubi moj Bog," je tarnala v obupu, "zveri imajo brloge, ptice gnezda, a jaz nimam ne strehe, ne komadiča kruha, da nasitim gladno deco."

PO DVANAJSTIH LETIH

(A. J. Terbovec)

V srednjevelikem mestu zapadnega Oregona sem moral čakati na vlak, da me popelje v kakšnih trideset milj oddaljeno slovensko naselbino. Mala mesteca imajo večkrat zelo slabe zveze z glavno železniško progo, in tako mora potnik večasi čakati pol dneva ali več na vlak, ki ga popelje na cilj. Informiral sem se glede odhoda vlaka in pronašel, da imam polnih sedem ur časa na razpolago. Treba ga bo pač nekako ubiti, sem si mislil, spravil mojo prtljago na postaji, nakar sem se napotil, da nekoliko pogledam po mestu.

Mesto je bilo lepo in snažno, posebno prikupljivo pa je postalo tam, kjer so se začele stanovanjske hiše. Skoro pri vsaki hiši je bil vrt in skoro v vsakem vrtu sem videl cvetoče vrtnice. Sicer niso cvetele tako bujno in razkošno kot v maju in juniju, vendar je bilo skoro na vsakem grmu po par cvetov, dasi smo bili v drugi polovici decembra. Zapadni Oregon namreč zime v našem pomenu ne pozna in sneg tiste kraje le redkokdaj pobeli. Navadno odpravijo tam zimo z malo bolj pogostim deževjem. Ko preneha dež in posije sonce, pa človek večasi ne ve, ali ga obdaja pozna jesen ali zgodnja pomlad.

Drevice je večinoma golo, toda tuintam se še blišče po vejah zrele jabolke in hruške, iz vrtov se nasmihajo vrtnice, trava je bujno zelena in na gredah vijolic se vidijo višnjevi cveti izmed sočnega listja. Tuintam se košatijske posamezni grmi ali pa dolge žive meje vednozelene lovorja, tam za mestom pa se polahko vzdiguje zelen smrekov gozd, daleč v ozadju pa kot velikanska snežna kopa stoji veličastni Mount Hood, pokrit z večnim snegom, in nad njim se sprehaja lahna meglica.

Lepi so ti kraji, vedno sočni in zeleni in vedno božani od mehkih sapic Pacifika. Kdor je imel srečo jih enkrat videti, jih nikdar ne pozabi. Zato tudi mene ni dosti jezilo, da sem bil primoran toliko časa čakati na vlak, kajti v lepi naravi mi ni nikoli dolgčas, četudi sem sam.

Po kosilu sem nadaljeval s sprehodom skozi stanovanjski del mesta. Hiše so bile čimdalje bolj na redko postavljene in tuintam so se videli že obširni zelenjadni vrtovi, koder je rastla salata, karfiola in podobno. Na nekem križpotu se pojavil pred menoj visok, mlad mož, kateremu se očividno ni nikamor mudilo, kajti hodil je zložno kot jaz, roke je držal na hrbtu, oziral se semtertje po vrtovih in polglasno žvižgal nekako popevko. Mene se je melodija, kolikor sem jo vjel, zdela nekako znana, zato sem nekoliko pospešil korake. In res, mož je žvižgal tisto znano fantovsko himno:

"Bod' moja, bod' moja, bom lešnikov dal . . ."
"Saj ni lešnikov tukaj," se jaz nenadoma oglašam za njegovim hrbtom. Mož se presenečen obrne in nevedoma mu plače iz ust:

"Kdo pravi, da ne . . . o, si ti, Tone! Kaj te pa nosi tukaj!"
"Glej ga no, Franka," se zavzamem jaz, "kdo bi si mislil, da se snideva tukaj!"

In krepko sva si stisnila roki. Cisto nepričakovano sem tako našel tu na pacifični obali prijatelja, s katerim sem se bil pred leti seznanil v Chicagu in

o katerem nisem bil slišal že pol ducata let.

"Zdaj greš pa kar z menoj," odloči Frank, ko sva si bila v naglici povedala kako in kaj, od kod in kam itd.

Kmalu sva prišla do male, pritlične, z vrtom obdane hišice, ki je stala prav ob robu mesta, skoro na samem. Na vrtu so še cvetele zapoznele vrtnice in tam od hišne stene so naji gledale z višnjevimi očesci duhteče vijolice. Konci hiše sem opazil še majhen cvetličnjak. Hišica je obstajala iz treh sob in kuhinje, katere pa je bila videti le malo rabljena. V rastlinjaku, katerega mi je prijatelj tudi takoj pokazal, sem našel nekaj šmarnic, ciklam, begonij, nageljev in še par drugih cvetlic. Eno stran cvetličnjaka pa je zavzemala živa meja sladkega graha (sweet pea), ki se je uprav pričel razcvitati.

Ko sva se vrnila v sprejemno sobo, je Frank seveda takoj pritresel steklenico okusnega oregonskega vinca, kajti med nami je že tako, da se noben važnejši dogodek ne more vršiti brez čaše dobre kapljice, ki razveže jezik in odpre srce.

"Vidiš," pravi prijatelj, ko je bilo izrečeno prvo "na zdravje" in kar zraven spada, "tu je par let gospodarim sam. Na hrani sem kjerkoli, saj je v mestu dovolj restavracij. V službi sem še vedno pri telegrafski družbi, kakor sem ti že pravil. V prostem času pa se za zabavo ukvarjam z vrtnarstvom, ali pa grem na lov. Dolgčas mi ni, dasi v tem mestu ni Slovencev. Le o priliki kakšnega praznika si zaželim domače družbe, čemur so pač vzrok spomini na naša mladostna leta."

"Ampak za letošnji Božič mi je usoda naklonjena," povzame Frank in vzdigne čašo.

"Kako to misliš?" vprašam v nekaki negotovosti.

"I, tako," se zasmije prijatelj, "ti ostaneš tukaj za Božič, saj je itak pojutranjem že božični dan!"

In priznati moram, da me ni bilo treba dosti prositi. Vlak je odšel tisti in če nekaj sledečih dni naprej brez mene.

Na božični večer sva sedela s prijateljem v gorko zakurjeni sobi in si medsebojno obujala spomine na otroška in fantovska leta. Zunaj je padal dež, torej je bila gorkota peči prav prijetna in zaželjena. V vlažnem vremenu človeka tako rado zebe, čeprav ni v resnici nikakoga mraza. Miza je bila bogato obložena z ravnovrstnimi jestvinami, in da ni manjkalo oregonске kapljice, se razume samo ob sebi. V Oregonu se ne pridela dosti grozdja, toda vince iz oregonskega grozdja je zelo lepe barve in izredno prijetnega okusa. Ni močno, rajše precej lažje od ohiškega, toda pitno in duhteče, kot da je napravljen iz samih rdečih jagodic, ki so zorele in duhtele na prisolčni rebri.

Na mali mizi blizu ogledala se je košatil šopek sladkega graha in iz ogledala se je smehljaj njegov dvojnik. S prijateljem sva luščila pečene kostanje, se od časa do časa posluževala dobrih, razloženih na mizi in pokuševala oregonске kapljice. Na okna pa so trkale deževne kaplje. Proti enajsti uri, ki se je za par minut pogovor nekako ustavil, odide prijatelj v klet in se vrne s steklenico neke temnordeče tekočine.

"Zdaj bova pa še tega poskusila," pravi, ko naliže oba kozarca.

"Pa vendar ne misliš trditi, da je ta pijača boljša od oregonskega vinca," pripomnim jaz, ko pokusim in postavim kozarec na mizo! "To niti pravo vino ni, ker vino je iz grozdja, to pa je napravljeno iz nekakih jagod, samo ne vem kakšnih."

"Prav imaš," odvrne Frank, "to ni vino, ampak sok iz črnih malin ali ostrožnic, kakor jih pri nas imenujemo. Po okusu se res ne more meriti z oregonskim vinom, toda jaz vendar vsako leto napravim par steklenic tega soka. Za črnimi malinami je namreč zame zgodovina, z mnogimi lepimi spomini. In veš, nekoliko sentimentalnosti je še vedno ostalo v meni, kljub temu, da me usoda življenja ni vedno obispala z rožicami, ampak večkrat obdelavala s krepelcem."

"Torej na zdravje tvojim spominom, če so res lepi," se zasmejem jaz in izpraznem čašo malinovca. "Pa še eno bom izpraznil, če o teh spominih tudi meni kaj poveš."

Prijatelj si je našel smotko, nagnil se nazaj v naslonjaču, zagledal se v cvetlični sladki grah in pričel pripovedovati.

"Pri telegrafski družbi sem, kot ti je že znano, v službi že nad petnajst let. Družba me je pošiljala iz kraja v kraj, kjer so me pač potrebovali, in tako mi je znan malone ves zapad in deloma tudi osrednji zapad. Bilo je poleti pred dvajsetimi leti, ko sem si izprosil mesec dni dopusta. Nekaj sem ga bil deležen v smislu družinskih predpisov, nekaj so mi ga navrgli, ker sem rekel, da bi ga potreboval iz zdravstvenih razlogov."

"Takrat sem bil zaposlen v okolici mesta Tacoma, v Washingtonu, kar veš, da ni zelo daleč od tu. Premišljeval sem, kje naj preživim moje počitnice, da mi bodo največ zalegle, in končno sem se odločil, da se zatečem k nekemu prijatelju na farme, ker velikih mest nisem nikdar ljubil. Priznati moram, da sem bil z veseljem sprejet kot začasni boarder in da so mi dobro stregli. V tisti okolici je bila mala skupina slovenskih farmerjev in nekateri izmed njih so bili skoro že začetniki. Ti so sekali gozdove, ruvali velikanse štore in z velikim naporom izpreminjali svet v rodovitna polja in travnike. Posekane prostore, ki niso bili takoj preorani, je hitro prerastlo bujno robidje in po njem je bilo polno ostrožnic, oziroma črnih malin. Nekateri farmerji so jih obirali in prodajali v mesto, drugi so delali tak-le malinovce iz njih. Ni tako okusen kot pravo vino, boljši je pa le kot sama voda."

"Farmerji tistih krajev so se največ pečali s krmo in živino, oziroma z mlekarstvom. Včasem sem za zabavo nekoliko pomagal kje pri spravljaju sena, največkrat pa sem po cele dneve pohajkoval okoli po napol obdelanih farmah in gozdih. Menda sem ljubezen do proste narave in posebno do gozda podedoval po mojih davnih prednikih, katerih dom in pribežališče je bil gozd, ker se nikjer tako domačega ne počutim kot v gozdu. V taki mali naselbini, četudi so farme raztresene več milj daleč na okoli, se človek kmalu spozna z vsem prebivalstvom. Še posebno hitro pa sem se spoznal z osemnajstletno Malko, hčerko prijatelja."

(Dajle na 6. strani)

POLNOCNICA

(Za "Novo Dobo:" V. J. V.)
Po našem geografičnem in kronološkim časomerju obhajamo pri nas v New Jerseyu božičevanje šest ur prepozno, kajti — ko gremo mi k polunocnici, naši rojaki onstran Atlantika že pridejo domov od prve "zornice" ter si privoščijo že tretjo slivovko.

Pa starokrajske polunocnice nas tukaj le malo brigajo — in da sem iskren: tekem zadnjih tridesetih let sem bil le enkrat pri polunocnici, — kajti le eno oficijelno polunocnico smo imeli v našem gozdu tekom zadnjih tridesetih let. In za to polunocnico ne bi niti vedel, da se bo vršila, da mi ni o tem sporočil sosed McAndy, ki je v verskih vprašanjih vedno dobro podkovan. Povedal mi je, da smo pred sedemnajstimi leti kolektali nekoliko denarja za prvo podružnico "naše vere" — in dejal je tudi, da ta podružnica sedaj že stoji; da je dozidana in da bo "na vekomaj" stala tam poleg Škoskijeve grocerije; povedal mi je nadalje, da bomo prav poceni zveličani, kajti grocer Škoskij, nam bo dovažal vsaki teden redno in točno vse potrebne odpadke zajedno s potrebnimi in naročnimi grocerijami — in da bo odpadke zapisal na svoje tedenske račune, kateri bodo označeni za neizogibnim "C. O. D."

In tako se je dogodilo "in Annum Domini" 1917, da sva Mr. McAndy in jaz, zajedno s svojimi prvorojenci odšla k prvi polunocnici: molila sva seveda, kakor je to običaj med nami — in poslušala sva propoved — ono polunocno propoved, ki sega vsakemu verniku v dno srca in "usrijed duše." Pak se spominjava danes — po tolikih letih sledečih odlomkov polunocne propovedi:

(odkashljaj)

Propovednik je pričel nekaj pripovedovati, toda takoj je opazil, da njegovo pripovedovanje ni pravilno; skušal je poslušalce prepričati, da je učen človek, in vsled tega se je poslužil nekaterih latinskih izrazov, kajti bil je prepričan, da mu bo naša občina vsled teh izrazov povečala mesečno plačo.

Toda ljudje, ki so sedeli v prvih vrstah klopi, se niso baš mnogo zmenili za latinske izraze, razumeli so ga namreč povsem dobro in tako so mislili, da je povsem navaden propovednik. On je to seveda takoj opazil in spremenil svojo taktiko, ter pričel propovedovati svojim dragim poslušalcem neko storijsko iz Islandije; pri tem je Mrs. McCarthy, ki je sedela v prvi vrsti klopi, nekoliko pokajšljala, kar je značilo, da ona verno posluša. Kraj nje je sedel grocer Škoskij, ki je propoved o Islandiji takoj razumel. In potem so vsi poslušalci skušali dokazati, da razumejo propovedovanje o Islandiji.

In potem si je naš propovednik obrisal znoj raz svoje čelo ter dejal, da je prepričan, da vsak poslušalec ve o svetniku Kvaroliusu. Kvarolius je bil namreč oni svetnik, ki se je skregal s perzijskim teologom Ramtazukom radi duš, katere potujejo po vsejmirju potem, ko človek umrje. Naš propovednik sicer ni mnogo vedel o Ramtazuku, toda kljub temu se je prepričal, da ga vsi verni poslušalci poslušajo. Nekateri poslušalci so si celo pričeli griziti svoje ustne, kajti na vsak

(Dajle na 6. strani)

VELEMESTNI BOŽIČNI
UTRINKI

(Nadaljevanje iz 5. strani)

je lobanje in pretresanje možganov — je bil zdravniški izrek. Težko, da bo še kedaj zmogel opravljati kako težje delo, ako sploh okreva. Med tem se mu je družina borila za obstoj, kakor je pač vedela in znala. Stanarina ni bila plačana zadnje tri mesece. Lastnik se je naveličal čakati, pa je obesil tablico z napisom: "Stanovanje v najem." Par dni pred božičem se je pojavil novi najemnik ter plačal stanarino vnaprej, kakor je pač navada. Borno pohištvo pa je pustil lastnik z nositi na dvorišče.

Po odhodu kovača Šmita se je družina preživljala s tem, da je mati nosila iz neke krojačnice negotovljene obleke domov, ter obiskala gumbnice. A pri vsem naporu ni zaslužila niti dolar na dan; pa vsaj za najpotrebneje je zadostovalo. Živel so ob mleku in kruhu, a niti tega ni bilo dovolj. Ni čudno, da so tudi nji pričele odvedovati telesne moči. Pa so bili vsaj pod streho. Kako naj sedaj šiva, kje, pod mizo na dvorišču, v snegu in mrazu? Starejši dečko se je tu pa tam izmuznil na cesto, ter iz sosednjih dvorišč prinesel nekaj skorij kruha, katere je iztaknil iz posod, kamor se mečejo ostanki. Bratski jih je razdelil med mlajša dva in tako je šlo prvih par dni.

Prišel je božični večer. Mladí želodčki, vedno lačni še pod ugodnimi razmerami, so postajali nestrpni. Okrog 10. ure zvečer se je starejši dečko ponovno zmuznil na cesto, da najde kak grizljaj, pa ni našel ničesar, ker so bili mestni smetičarji v mraku izpraznili vse posode. Opazil pa je v slabo razsvetljeni ulici grocerijo, katera je bila kljub pozni uri še odprta, in pred katero je stala še vreča krompirja, zaboj jabolk in nekaj banan. Prevredno se približa, ozira naokoli in ko nikogar ne opazi, naglo izmakne štiri banane ter jo vbršje proti domu, oziroma dvorišču. Izza vogala pa ga je opazovalo policijsko oko. Videvši izvršen zločin kraje, jo ubere za dečkom, ter ga odvede na policijsko postajo. Ko je dečko pojasnil, v kakem položaju se nahaja mati in njegova brata, je nemudoma odredil policijski sargent, da se zadeva preišče in ugotovi, koliko je resnice na dečkovih izpovedi. Rezervni nočni policist se je takoj podal z dečkom na lice mesta ter na prvi pogled ugotovil, da je dečkovala izpoved mnogo gorja, nego jo je opisal. Nemudoma je pozval družbo: For the Prevention of cruelty of children, in bližino bolnišnice. Tekom 15 minut sta drdrala dva ambulancijska voza po cesti, prvi v smeri bolnišnice, drugi pa proti domu za osirotelo dečo.

Iz bližnje katedrale pa so brneli ubrani glasovi mehanično urejenih zvonov melodijo: "Poglejte čudo se godi, kaj mora nek to biti?"

Druga velikomestna slika. Starka, izgrbljena, opirajoča se ob palico, s košarico v roki, preko glave odeta z oguljenim starokrajskim ogrinjalom.

Trudnih in počasnih korakov se premiče ob cesti spodnjega dela Newyorškega mesta. Tu so skladišča vseh farmerskih pridelkov. Od ranega jutra do sredi popoldne se vrsti voz za vozom pred skladišči. Eni razlagajo pridelke, pripelane iz hladilnic, drugi zopet nalagajo in odvažajo prodajalnam, hotelom in prekupecem. Na tisoče in tisoče vreč in zabojev krompirja, repe, korenja, banan in najrazličnejšega sadja prehaja iz rok v roke. Delo gre s tako naglico izpod rok, da se kupci in prodajalci komaj brigajo, ako se tu pa tam pri prelaganju razveže vreča, počí obroč ali se sesuje zaboj, da se vsebina razleti po cesti. Res, da v naglici

glavno pobero, a kdo bi se brigal za par krompirjev, kako čebulo ali glavico zelja.

Naprej, next, česa, in koliko vreč — je vprašanje. Ko je vrvenje v glavnem ponehalo, opazimo prej omenjeno starko, pobirajoč po cesti, kar je ostalo. Tu je jabolko, tam krompir ali dva, komadič korenja, ali kaj podobnega. Ti ostanki so njen edini vir življenja, da se odkriža lakote in pogina. Pa ji sledimo na njeno stanovanje.

Mala luknja v kleti, z enim samim okencem, katero pa je razbito in zatlačeno s capami. Navaden, nekaj večji zaboj ji služi za mizo, nekaj manjši pa za stol. Postelje sploh ne ugledaš, pač pa napol razpadlo odevjo v enem kotu, v drugem pa malo pečico, v katero lahko vržeš par trsk ali prgišče premoga. A i za to udobnost je morala gospodarju pomesti dvakrat na stopnjice trinadstropne lesene hiše.

Tudi ona se je zavedala, da je noč božični večer. Severna burja je brila, in drobne snežinke so padale, da je rezalo v obraz. Nima ne lesa, ne premoga. Spomni se, da so tekom popoldne pred njo hišo v isti okolici razlagali premog. Nekaj vedno ostane na cesti. Zopet jo vidimo s košarico v roki; posrečilo se ji je nabrati nekaj malega premoga. Vrnivši se proti domu, pa ji je na pomrzelem tlaku spodletelo. Stare kosti nimajo več prožnosti, pa je obležala na cesti z zlomljeno nogo. V samotni ulici jo je kake pol ure kasneje našel službujoč policist. Nekaj minut kasneje pa je zopet drdral ambulancijski voz, med tem pa so zvonovi bližnjih cerkva v zadnje pozivali verno ljudstvo k polnočni službi božji.

Tretja slika. Dostojanstven gospod se je bil pred nekaj tedni pripeljal iz zapada. Mudil se je baje na Japonskem po službenih, oziroma trgovskih poslih, ter se namerava kak mesec ustaviti na odhiti v New Yorku. V prvovrstnem hotelu se je dal vknjiziti pod imenom baron N. N. Dozdevno je razpolagal z večjimi svotami denarja, ter dokaj razsipno živel. Njegov plemenitaški naslov, elegantna obleka, prikupljiva osebnost in nastop inteligentnega človeka so mu pripomogli, da je prišel v dotiko bogatašev, katerim je pravil o gradovih na Angleškem. Kmalu se je seznanil z mlado in zelo bogato vdovo, ter jo zasnubil.

Medene tedne bi preživela v kakem mirnem koticu, in tudi poroka naj bi se vršila brez pompa, kakor se spodobi za nabogažene ljudi. Kasneje pa jo popelje na svoja ogromna posestva. Posrečilo se mu je vdovo pridobiti, in izvršilo se je po njegovem predlogu.

Na predbožično popoldne se je odstranil od svoje neveste z motivacijo, da ima urediti nekaj trgovskih poslov, ter se vrne domov na večer. Božični večer je bil, a njega od nikoder ni. Krog 11. ure zvečer potrkala močno na vrata, in vstopil je policijski uradnik.

"Oprostite, cenjena baronica, da vas motim v tej pozni uri. Nisem rad storil to baš nočjo na božični večer, a zadeva je zelo nujna. Na policijski postaji vas čaka vaša prijateljica gospa X. ter želi, da ji pomagate identificirati tatu, katerega smo nočjo zalotili pri delu, baš ko je hotel odnesti ukradene dragulje vaše prijateljice iz njenega stanovanja."

"Pa kaj imam jaz opraviti s tatovi?" se je jezila nevesta. "In kako ste znašli moj naslov, za katerega niti moji ožji znanici ne vedo?"

"O, se je nasmehnil policijski uradnik, "mi imamo posebna pota in način znajti naslove ljudi, ki so priporočeni našemu varstvu."

"Če že mora biti, se bom oglasila na vaši postaji nekaj

pozneje. Pričakujem namreč soproga vsako minuto, in ko se vrne, me bo spremljal na postajo."

"Ne mučite se s čakanjem, gospa baronica," je odvrnil uradnik, "kajti ugotovili smo, da se vaš gospod soprogo baron nočjo ne vrne domov. Sicer pa čaka spodaj moj avtomobil; v par minutah pa vsa na postaji."

Prišedši tja, se je vsedla na ponudeni stol. Na zatožni klopi pa je sedela moška oseba. Dasi je imel veliko črno bunko nad očesom in obezano glavo, ji vendar ni bilo težko spoznati v osebi njenega moža barona. Slišala je prečitano obtožnico, kako so ga zalotili pri tatinskem delu, in izpoved detektivov, ki so ga več dni opazovali, a ker se je branil aretacije in skušal pobegniti, so morali rabiti silo.

Na vprašanje, ako tatu pozna kot njenega moža, je pritrdila z glavo, vstala, se trdnih korakov približala obtožencu ter mu priložila krepko zausnico.

"Lopov vseh lopovov, ne prikaži se mi nikdar več pred očmi," je dostavila ter odšla iz policijske postaje.

Zunaj je poklicala prvega izvožka ter mu naročila, naj ustavi en blok pred njenim stanovanjem. Ni hotela, da se pred svojo hišo sestane s kako znano osebo, da prikrje sramoto, ki jo je zadela na božični večer. Zavivši okrog ogla, je morala mimo svetišča, iz katerega se je lesketalo na tisoče žarnic in sveč. Iz notranjosti se je čulo ubrano petje in bučanje ogromnih orgelj; da celo ozračje okrog hrama je bilo napolnjeno s prijetnim vonjem kadila.

Svečnik v belem ornatu je za trenutek postal pred oltarjem, da pevski zbor dokonča, nakar je zapel z povzdignjenim glasom:

"Gloria in excelsis Deo, et pax hominibus qui bonae voluntatis."

PO DVANAJSTIH LETIH

(Nadaljevanje iz 5. strani)

lično dobro stoječega farmerja. Bila je to vitka, inteligentna deklica, črnih in iskrih očeh kot kakšna mehičanska senorita. Na njenem vrtiču so rastle najboljše krmilne sredi, najbolj duhteča resedica in cela živa meja sladkega graha, katerega cvetje je predstavljalo tisočere kopije Malkinih sladkih ust. Marsikatero popoldne sem visel na vrtni ograji ali presedel na klopi pred hišo, ko so se dostojni ljudje potili pri senu. Malka mi je seveda delala družbo in pri tem dostikrat pozabila na hišne in kuhinjske opravke, ki so jej bili poverjeni. Mati jo je seveda včasih zato oštela in tudi mene bi bila najbrže rada napodila, pa si ni prav upala. Kadar je šla večja družba mladine nabirat lesnike ali pa črne maline, smela je tudi Malka z njo in jaz seveda nisem zamudil takih prilik. Neko popoldne smo našli dolinico, v kateri je bilo vse črno izredno lepih malin. Hitro smo napolnili naše posode in ko smo se vseh drugih šal naveličali, začeli smo se kepiti z zreli malinami, da smo bili kmalu vsi pikasti in 'krvavi.' Posebno moja bela poletna obleka je bila polna ran, ki sicer niso bile boleče, pač pa neozdravljive. Ozdravili so jih šele molji, ki so požirali obleko z ranami vred.

"Hitro so potekle počitnice, najlepše, kar sem jih kdaj imel, in treba je bilo oditi nazaj na delo. Pri slovesu sem dobil šopek sladkega graha. Poljubil sem opojno duhteči grahov cvet — in še enkrat grahov cvet ... Odhajajočemu se mi je zdelo, da je srce prav tako krvavo pikasto kot tista nesrečna bela obleka. In da so bile lepe sanje tem bolj temeljito uničene, dobil sem po nekaj dneh s solzami namočeno pismo, v katerem mi je Malka

poročala, da ji je mati ukazala, da me mora pustiti in prekiniti vse dopisovanje z menoj. Vsa iz sebe me je vpraševala, kaj naj stori.

"In takrat sem se odločil za žrtve, zavedajoč se, da moram biti pošten in odkritosrčen napram deklici, ki je bila od prvega dne najinega znanstva odkritosrčna, poštena in zaupljiva napram meni. Odgovoril sem jej, kakor mi je bilo težko, naj skuša ubogati mater, naj me skuša pozabiti in naj se vda usodi, kajti jaz pri moji večni selitvi iz kraja v kraj ne morem še za dogleden čas sanjati o ženitvi. Nisem mogel drugače, kajti v mojih očeh je največji lopov tisti, ki zlorabi odkritosrčnost in zaupljivost prijatelja ali prijateljice. In tako so rožne zarje ugasnile v valovju Pacifika."

"Za Božič tistega leta sem še dobil od Malke kartico z naslikanim cvetjem sladkega graha. Po letu ali dveh pa sem od prijateljev zvedel, da se je omožila in odšla v veliko industrijsko mesto srednjega zapada. Sladki grah je ocvetel zame."

"Čez nekaj let dala mi je družba v tem mestu nekako stalno pozicijo, in na prigovarjanje nekaterih prijateljev sem se odločil, da si ustanovim takozvano domače ognjišče. Kupil sem to-le hišico na odplačilu in se poročil. To je bil največji kozel, kar sem jih ustrelil v življenju. Zdaj verujem, da je mogoče pekel na tem svetu. Če je v osebni, ki bi ti morala biti najbližja, sama laž, hinavščina in neodkritosrčnost, poleg duca-ta drugih slabih lastnosti, potem veš, da ne mora biti življenje drugega kot vrsta samih razočaranj. To mi je bilo plačilo za mojo kristalno čisto poštenost, zaupljivost in odkritosrčnost. Konec je bil tak, kakor je moral biti; šla sva vsaki svojo pot."

Prijatelj je umolknil, jezno puhnil dim smotke in na dušek izpraznil čašo vina.

"Ni vredno, da si to preveč ženeš k srcu," pripominjam jaz. "Ti nisi prvi, niti zadnji, kateremu so za zaupanje in odkritosrčnost vračali laž in hinavščino. Nekateri nesrečneži se vdaajo v usodo in trpe vse življenje. Drugi, odločnejši, napravijo kratek proces, kakor si ga ti. Nekateri obupajo in si končajo življenje. Nekateri to-žijo vsakemu, ki jih hoče poslušati. Nekateri povzročajo javne skandale. Nekateri pa, in teh je največ, si nataknejo hinavske maske in kažejo svetu smejočo srečo; če imaš pa priliko pogledati tako srečo bližje, boš našel pobeljen grob. Le redki so pari, ki so zares srečni, in ti so zavidanja vredni. Nespametno pa je take neprilike preveč resno jemati in si krajsati življenje. Saj je življenje itak dovolj kratko. Zvelimlje od življenja najboljše, kar je v danih razmerah mogoče, drugo pa prepustimo usodi."

"Imaš prav," odvrne prijatelj. "Tudi jaz sem prišel do prepričanja, da ni vredno si teh kratkih let življenja pokvariti z žalovanjem vsled tega, če si se enkrat pošteno opeklo. Narava ozdravi vsako opeklinco. V vesoljni naravi pomeni taka človeška neprilika prav toliko, kot če se neroden hrošč prekopicne s hrastove veje v travo. Lahko bi bilo hujše, kajti na veji bi ga morda opazila in požrla vrana."

"In veš, kaj se mi je pripetilo lansko poletje? Družba, pri kateri sem vpslojen, me je poslala po nekih opravkih v državo Washington. Po opravljenem delu sem se mimogrede ustavil za pol dneva v farmerjev naselbin, kjer sem pred dvanajstimi leti živil tiste nepozabljene počitnice. Marsikaj se mi je izpremenilo tamkaj. Več je farm in boljših, pa tudi lepše ceste in hiše imajo. Mnogo je mladine, katere nisem poznal, toda našel sem tudi marsikate-rega starega znanca in veselo sva si stisnila roki. Obiskal

sem tudi dom 'moje' nekdanje Malke. In čudo prečudno, tudi Malko sem našel tam! Baš tisti dan je bila prišla domov na kratke počitnice. Ne vem kdo je bil bolj iznenaden, jaz ali ona. In govorila sva odkrito in brez ovinkov kot davna prijateljica; saj ni bilo nikdar laži med nama. Tudi ona ni preveč srečna. To potrjujejo tudi dve komaj vidni črtici na licu. Lepa je še vedno. Oči kot dva poredna črna murna, ustni kot cveteči grah, smeh pa zveneč kot takrat, ko smo se kepali s črnimi malinami.

"Čas je hitel in moral sem oditi. Malo sem razumel pogovore prijateljev, ki so me nekaj časa spremljali, kajti zdelo se mi je, da mi je srce zopet krvavo pikasto kot tista bela obleka pred dvanajstimi leti. Tuintam ob poti so zorele črne maline, preko vrtnih ograj je duhtelo cvetje sladkega graha. Vtrgal sem tuintam črno malino, a grahovega cveta nisem poljubil ..."

Prijatelj je nalil malinovega vina in zazveneli sta čaši, da se je stresel šopek grahovega cvetja. Dež je pršel na okno in svetle kapljice so polzele po šipah kot solze lepih spominov.

POLNOČNICA

(Nadaljevanje iz 5. strani)

način so hoteli slišati še več klasičnih izrazov: kajti plačali so pošteno svoje sežede za polnočnico in vsi so bili veseli, da so imeli ipak nekoliko zvitka za svoj denar.

Potem se je propoved nadaljevala o slavnem pesniku Amebiusu in propovednik je bral poslušalcem tudi nekoliko grških verzov, h katerim je pristavil svoj komentar: "kakor resnične so te besede." Vendar pa naši rojaki niso pričeli jokati.

In vsled tega je še nadalje propovedoval o Amebiusu, kateri svetnik je svojedobno polemiziral s sv. Polentom, kateri je seveda napravil čespolno zmot, tako, da je le Amebiusova veljala.

In ko so se poslušalci naveličali poslušati storije o Amebiusu, pričel jim je naš dušni pastir pripovedovati zgodbe o pesnikih, ki so živeli v republiki Ecuador in na otoku Tasmanija.

Pa tudi pri tem pripovedovanju je opazil, da je nekoliko poslušalcev zaspalo — in vsled tega je prižgal kar dve sveči in pričel je propovedovati prav tiho — po načinu govora gozdnih ptic in cvetic. Tako se mu je posrečilo, da je ipak le opazil nekoliko solz v očeh svojih poslušalcev — in ko so se ostali poslušalci probudili ter opazili, da se oči njihovih sosedov solze, so naravno tudi oni pričeli jokati. In potem je vsa naša cerkev — zajedno z McAndyjem in menoj — jokala.

Pa ko smo potem rano zjutraj odšli vsak proti svojemu domu, smo bili vsi prepričani, da je bila propoved našega plačanega propovednika, nekaj izvanrednega — nekaj božičnega in božično-istinitega; pak smo naslednjega dne jednoglasno sklenili, da se mora mesečna plača našemu propovedniku povečati za deset odstotkov.

In ko smo potem v hlevu, kjer imajo naši gasilci shranjeno svoje gasilsko orodje, glasovali za povečanje dohodkov našemu propovedniku, smo tudi pričakovali, da bo kdo izmed naših občanov prišel nas povpraševati o Amebiusu, Ramtazuku, Islandskem poetu in Mr. Polenti — toda nihče ni prišel, kajti niti eden sodržavljan ni hotel s tem dokazati svojo nevednost in svoje nepoznanje božičnega večera "in Annum Domini 1917" ...

Čebelna matica.

Matica uri čebelah ali kraljica živi štiri do pet let. V tem času izleže do pet milijonov jajčec.

KOŽUH STARE MATERE

(Janko N. Rogelj)

Kožuh moje stare matere sem prinesel v Ameriko pred par leti. Podarila mi ga je moja teta Johana, s sveto in zakleto pripombo, da ne sme iz naše rodovine, katera ga obožuje že nad dvesto let.

Teško sem pregovoril teto Johano, da je ustregla moji želji. Nagovarjal sem jo dva meseca, končno se je udala pogodbi, da ji plačujem vsako leto dometeno svoto v dinarjih, dokler ne umrje.

Kožuh je snežnobele ovčje kože, lično in skrbno ročno delo s krasnim starinskim okrasom. Dasi je v naši rodovini že par stoletij, vendar je tako dobro ohranjen, da se njegova starost ne bi mogla zaznamovati preko petdeset let. Zdi se mi, da je res svetinja naše rodovine. V kolikor se morem danes spominjati, ga je moja stara mati oblekla samo v zimskih praznikih, če je šla k maši.

Kadarkoli se spominim tega starinskega kožuha, takrat se ponovno zbudi mladostni in sočni spomin na moja mlada leta. Vedno vidim staro, sključeno in ovenelo starko z majhnim obrazom, oči vpoglabljene in trudne, roke koščene in nemirne; na hrbtu je nosila takrat že čez osem križev. Se danes čutim, da sem bil njen ljubljene. Spremljal sem jo na mnogih potih, posebno rada je zahajala k prijateljici, ki je imela malo štacuno. Tako je bila tudi meni ta pot najljubša, kajti tam se je dobilo curenko ribico ali pa malinsice.

Velikokrat mi v sedanjih časih poleti misel preko širnega morja v našo domačo vas. Prav rad imam take trenutke, ko zrem v domišljiji domačo zemljo, zeleno Kokro, Smarjetno goro in čepci St. Jošt. Kako lepa je naša Gorenjska, ko zahaja solnce za triglavsko pogorje, ko se zlatijo snežene li-se na Kočni, Grintovcu in Grebenu. Da, tam je moj dom.

Takrat oživijo prvi otroški spomini, takrat mi zopet pripoveduje stara mati o tistih hudih časih, ko je kmet na Kokri prodal njivo za hlebec kruha, kako so ji pripovedovali njeni starši o koleri, o Francozih in celo o Turkih. Stara je bila, toda njen spomin je bil dober in svež, bila je prava pripovedovalka ustnega izročila.

V dolgih zimskih nočeh je sedela zapečeto ter krotila nas poredne paglavce. Tam zapečeto, ko je brlela v hiši mračna petrolejka, tam nam je često povedala skrivnostne dogodbe, ki so vplivale na mlada srca tako močno, da so zastali vsi jeziki, bilo nas je res strah in groza. Dobro se spominjam, ko smo jo vprašali:

"Mati, kako je bilo takrat, ko se je nebo odprlo?"

Takrat se je vselej prekrižala in začenjala:

"Bog in sveti božji križ, da se ne pregrešim, nebasa so malokrat odprta. Srečen je, kdor jih vidi in komur je dano, da nima pregrešno željo, temu je uslišana."

"Zakaj pa se nebasa odpirajo," povprašujem.

"Prismoda, odprejo se, pa so odprta," ter nadaljuje, "vse nebo žari v zlatu tako silno, da človek ne more gledati."

"Mati, kdo odpira nebeška vrata?" povprašuje Micka.

"Sv. Peter, pomaga mu sv. Florijan," pripoveduje ter takoj nato pristavi: "Da bi nas rešil časnega in večnega ognja."

Tonček, moj najmlajši brat se nasloni v naročje ter zvedavo povprašuje: "Mati, iz nebes pride Miklavž, kajne, mati?"

To nas ne zanima, zato se zdrami Francelj, največji moj brat, ki poizveduje:

"Kaj pa mora človek takrat žetati?"

"Saj sem že povedala. Samo dobre stvari. Da bi srečno živel, lahko in zadovoljno umrl, da bi prišel v nebasa in bi bil zveličan. Enkrat je neki berar videl odprta nebasa, pa je želel, da bi prišel v nebasa. Res je umrl; prav v naši vasi, tisto zimo, ko se je Kokra od mrazu posušila. Prokropit sem ga šel v rečem vam, otroci moji, pomnite, kar sem vam povedala, tako lepega obraza se nisem videla na mrtvaškem odru."

Sosedova Manca se zanima za drugo smer, zato pravi:

"Mati, kaj pa če bi eden želel takrat denarja?"

"Se to vam povem: Živel je čevljar, ki si je vedno želel, da bi videl odprta nebasa. Božje volje se mu je spolnila. Šel je skozi temen gozd, naenkrat se tako strašansko posveti, da se zaleti v drevo, zave se in prosi: 'O Bog, vsi svetniki in mati božja, sto žakljev, žakljev.' Misli je reči: 'Sto žakljev čevlinov,' pa se je zagovoril, tako ga je bilo strah."

Vsi hkratu spregovorimo:

"Ali je dobil sto žakljev, žakljev?"

"Dobil, dobil, toda še pred letom je umrl. Kar živi ni mogel več. Leto dni se je tako posušil, da je bil mrtev, samo memu hudobcu podoben."

"Kdo je vzel žaklje?" se šepetajo glas.

"Noben. Pravijo, da je strela udarila v nje. Stiri dni je smrdelo po žveplu."

Otroci smo utihnili. Starci malo veruje, da je to sama nebeška resnica. Prekriža se in moli ...

"Ja, pa sem pozabila povedati: Predno se odprejo nebasa, se potegne goreča žrta. Ljubelja do Šmarne gore, razmaknejo se gore in hribi, da gleda naš svet kot bo izgledala tista dolina na sodnji Otroci, to so čudne reči, sam Bog jih razume. Jutri zvečer vam povem, kakšna je bila masa samih mrtvecev, glav, začela se je opolnoč, četrti uri zjutraj je zadnjemu udaril veliki zvon v primorskem cerkvi ..."

Mrtveci brez glav, to nam pretreslo mozek v kosteh, mudilo se nam je v posteljah, strah nas je bilo, še v posteljah smo se tiščali in držali za roke. Dolga vrsta let je od takrat, ko sem poslušal te misteriozne pripovedke, toda pozabljene niso. Kožuh stare matere me tako živo spominja ter ustno izročil, kakor da mi je stara mati vse to narekovala, poleg mene, migala s suho bradico, nasmejala se z brezoobčestno ter mi za plati dala tisto svetlo evančelje, katero mi je obljubila, da mi jo da takrat, ko se oženim ...

BOŽIČNA ZDRAVICA

Zdaj pa dajmo tistega, tistega od zida! Svet je malo prida — radi bi bolj čistega.

Bistrega, prozornega, kakor je ta čaša, in kot misel naša mladega in borneya.

Nápastnik, zaplotnik, stran! Zdaj se mi ne hrusti, le nočjo me pusti, saj bo jutri tudi dan.

Jutri zopet boj in hrup — zdaj pa je med nami Dete, ki nas mami, ki nas drami v jasen up.

Se ga dajmo tistega tistega od zida! Svet je malo prida — sanjajmo si čistega!

(Oton Župančič)

Mlekarji v Sibiriji

V nekaterih krajih Sibirije mlekarji ne razvažajo svojih odjemalcev mleko v kozih, ampak v kosih. Kos je kalčice, ki služi za razvažanje mleka. Tako mleko se ne more razvažati, pač pa se lahko razbije.

DOPISI.

(Nadaljevanje iz 7. strani)

Vsak član naj si to zapomni, da ne bo potem kakšnih pomot. Ob enem bi prosil člane, da bi se redno udeleževali sej, kajti več nas je navzočih, boljše je za društvo in uradniki imajo več veselja do dela. Jako lepo je bilo zadnje sejo, katere so se člani tako številno udeležili in se je vsaka zadeva v najlepšem redu rešila. Hvala vsem in upam, da se boste tudi v prihodnjem letu tako številno udeleževali in redno plačevali svoje prispevke. Vsakemu je znano, da včasih tajnik tudi nima, da bi založil za druge. Dalje opozarjam člane, če kateri zbolijo, naj se prijavi pri tajniku društva, ne drugod. Zgodil se je že slučaj, da je bil član prikrajen za dva dni bolniške podpore, ker se ni pravilno javil.

Se enkrat, ne pozabite, da se bodo v letu 1928 vršile društvene seje vsak drugi četrtek v mesecu ob sedmih zvečer v Domu slovenskih društev.

Pozdrav vsem in vesele praznike in srečno Novo leto!

John Schutte, tajnik,
4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.

Sharon, Pa.

Članom društva Sloga, št. 174 J. S. K. Jednote tem potom uradno naznanjam, da je društvo premenilo čas društvenih sej. Mesto drugo soboto, se bodo v bodoče vršile prvo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne v Slovenskem domu. Nadalje je bilo sklenjeno, da vsak član in članica plača z assementom še pet centov, kar je določeno za plačo tajniku. Ta naklada velja za vse leto 1928.

Prva seja prihodnjega leta se bo vršila v nedeljo 1. januarja. Pozivljam dalje tiste ki so mi obljubili, da vstopijo v naše društvo, da se javijo vsaj do 24. decembra, 1927, ker do tega dne bom še vpoštevali prosto pristopnino. Naklado pet centov mesečno pa plačajo tudi novi člani. Prosto pristopnino bom priporočal še za prihodnje leto, kakor sem storil lani, in upam, da bodo glavni uradniki to vpoštevali in dovolili prosto pristopnino za nove člane tudi v letu 1928. Mislim, da se bosta s tem strinjala glavni predsednik in glavni tajnik in ostali glavni odborniki. Poleg tega bi stavil pet debelih krav za groš, da tudi sobrat urednik ne be temu ugovarjal.

To je moj zadnji dopis za to leto in če ga sobrat urednik ne bo priobčil, priporočam clevelandskim dekletom, da ga na 28. decembra pošteno natepkajo. (Nak, se rajši podam! Op. ured.) Končno voščim vsem vesele božične praznike in zdravo Novo leto.

Anton Zidanšek, tajnik.

Soudan, Minn.

Društvo sv. Barbare, št. 5 J. S. K. Jednote bo imelo svojo redno mesečno sejo dne 26. decembra, točno ob eni uri popoldne. Ker bo to tudi letna seja, na kateri se bo volil odbor za prihodnje leto, se vljudo prosi vse člane in članice, da se iste zanesljivo udeležijo. Kdor se ne udeleži, plača en dolar v društveno blagajno. Izvzeti so samo bolniki.

Naše društvo je na zadnji seji 27. novembra sklenilo tudi, da priredi nekakšno večerjo (lunch) in v to svrhu plača vsak član po en dolar za pokritje stroškov. To sicer velja samo za člane in članice obeh oddelkov, ne pa kakor so nekateri člani razumeli, na primer, ako je en član družine član tudi društva, potem lahko pride vsa družina. To ni pravilno in ne odgovarja sklepu in zapisniku. Toliko v pojasnilo vsem, ki se niso udeležili zadnje seje, ali pa tistim, ki so se je udeležili, da so stvar narobe razumeli. Nekateri si pa sploh vsako stvar po svoje tolmačijo in tudi takih ne manjka pri nobenem društvu. To naj torej služi v pojasnilo članom in članicam obeh oddelkov.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želim vsem članom našega, kakor tudi vseh ostalih društev J. S. K. Jednote in posebej še našemu uredniku!

John Dragovan Sr.,
tajnik društva št. 5 J. S. K. J.

Sartell, Minn.

Tem potom sporočam članom društva sv. Štefana, št. 117 J. S. K. Jednote, bivajočim tukaj ali raztresenim širom te dežele, da so bili na letni seji našega društva dne 11. decembra izvoljeni za leto 1928 sledeči odborniki:

Peter Zupan, predsednik; Frank Zakrajšek, podpredsednik; Frank Triller, tajnik; John Burgstaller, blagajnik; Frank Triller, organizator; Matt Rasinger, zapisnikar; Anton Rotar in John Senk, nadzornika; Frank Petach, vratar.

Vesele božične praznike in zdravo Novo leto vsemu članstvu J. S. K. Jednote!

Frank Triller,
tajnik društva št. 117 J.S.K.J.

Lorain, O.

Poslovanje Slovenskega Narodnega Doma lepo napreduje, ako se pa hočete sami prepričati in natančno zvedeti, kakšen je njegov obstoj, je najbolje, da pridete na delniško sejo 27. decembra zvečer ob 7. uri vsi delničarji in delničarke.

Nekaj novih državljanov je med nami od 7. decembra, ko so prejeli svoje listine sledeči: Mr. John Dugar, Mr. Stanko Russ, Mr. Frank Jevce, John Nemanič, Mihael in John Černe ter Mrs. Ana Posavec, Ana Cook. Tudi mali novi so se prijavili, pa so bili takoj sprejeti, ker znajo "fajn" kričati, eden je od družine A. Pogorelec, tretji državljan in od družine M. Lesevic prvi rojenec. Ker mu je bilo dolgčas, se je takoj poslovolil ter zapustil stariše in ostale za vedno, rojen je bil 7. novembra in pokopan 8. novembra.

Tudi Mr. L. Gregorič in Mr. Math Simšič sta pustila to dolino solz dobra dva tedna eden za drugim. Oba sta bila člana J. S. K. Jednote, društva sv. Alojzija, št. 6, prvi je bil samski in je bil od cestne kare ubit, ko je šel 11. novembra zvečer na delo, star je bil 41 let. Drugi je naglo preminul na svojem domu, bolehal je dalj časa. Za njim žalujejo soproga in dve hčeri, Mrs. J. Vernel in Mrs. M. Lenček, dva sinova, katerih

eden je poročen, ter dve vnukinji.

V soboto 10. decembra se je vrnila Mrs. F. Juha na svoj dom iz bolnice, kjer se je po prestani operaciji 8. novembra zdravila; nahaja se še v slabem, a vendar boljšem zdravju.

Vesela društva sv. Cirila in Metoda, št. 101 K. S. K. Jednote je dobro izpadla; zeleti bi bilo, da bi bile tudi druge enako ali še boljše, tako so člani, njih prijatelji in odbor zadovoljni, da se ne trudijo zastonj.

Tudi članice "Gospodinskega kluba S. N. Doma" prirede veselico in druge prireditve, da se jih vdeležite in se zabavate, vendar bi želele, da bi bil večkrat obisk boljši, da se ne bi trudile in samo čas tratile. Pošebno sedaj ob božični prireditvi vas vse vabimo Slovence, da ste navzoči, če hočete imeti pravi božični vžitek, kajti kaj takega niste in ne boste še kmalu videli, žive jaslice. Ako se vtopite v igro, boste mislili, da se sami nahajate na "Bethlehmskih poljanah," kakor se imenuje igra v treh dejanjih, katero predstavi mladina na 25. dec. na sveti dan zvečer ob pol osmi uri. Brez Miklavža gotovo ne bo, ker se gotovo ustavi omenjeni večer, akoravno je malo zamude, se bo pa tedaj boljše postavil.

Da ne mine staro leto brez godbe, veselja in zabave, hočejo članice "Gospodinskega kluba S. N. Doma" prirediti posebno veselico z izvanrednim programom; lahko si boste ustmeno in pismeno želeli "Novo leto," in še drugih novosti, da bo lahko vsakemu žal, kdor ne bo navzoč. Torej na svidenje vsi omenjena večera, ne dajte, da se vas zastoni vabi, ampak bodite gotovo navzoči.

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

Vida Kumše.

LINDBERGH POLETEL V MEHIKO

(Nadaljevanje iz 1. strani)

be in duhteče evetje. Vse mesto je bilo zavito v ameriške in mehiške zastave. Na zahtevo množice se je zračni junak še enkrat pokazal na balkonu ameriškega poslanika Morrowa in njegove soproge, kar je zopet izrazilo gromovite viva-klice. Mladi letalec je nato telefonično obvestil svojo mater v Detroitu, da je srečno došel na svoj cilj. Ko se je preoblekel in sprejel v kratki avdijenci častniške poročevalce, se je podal k potrebnemu počitku. Med glavnim mestom Zedinjenih držav in glavnim mestom Mehike so se med tem imenjale iskrene častitke. V sledečih dneh so se vršile številne oficijelne in neoficijelne prireditve na čast najpopularnejšemu Američanu, ki v gotovih ozirih predstavlja ogromno večino ameriškega naroda.

S tem, da se je Lindbergh odzval povabilu predsednika Callesa, je mladi letalec storil za poglobitev prijateljstva med našo in sosedno republiko več kot vsi diplomati zadnjega časa. Pa ne le to, ampak zabrisal je tudi marsikako budalost velikih oljnih in drugih kapitalističnih magnatov.

Dobri odnosi z Mehiko in drugimi republikami Srednje in Južne Amerike pomenijo za Ze-

dinjene države več kot je videti na prvi pogled. Statistika nam kaže, da ima visoko razvita industrija Zedinjenih držav že danes najboljši trg v Srednji in Južni Ameriki. Čim tesnejše bo prijateljstvo med Zedinjenimi državami in ostalo Ameriko, tem več odjemalcev bo imela naša industrija, kar pomeni toliko večjo prosperiteto za deželo. Če pustimo vso sentimentalnost na stran, je vreden Lindberghov poset Mehike za Zedinjene države neštete milijone dolarjev.

Obramba proti legarju.

V pitno vodo večjih mest primestavajo klorin in mleko mora biti pasteurizirano. Posledica tega je, da umrje zdaj letno manj kot pet oseb na 100,000 prebivalstva za vročinsko boleznijo ali legarjem. Leta 1900 je umrlo 40 oseb na vsake sto tisoč prebivalcev.

Imam na zalogi že nad 14 let

LUBASOVE HARMONIKE

vseh vrst in modelov, nemške, kranjske in chromatične; tri in štirivrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat uglasene.

Imam na zalogi tudi kovečke, glasove, nove gotove mehove in druge posamezne dele. Cene harmonikam sem znatno znižal.

Pišite po cenik na:

ALOIS SKULJ
323 Epsilon Pl., Brooklyn, N.Y.
Edini zastopnik in založnik LUBASOVH HARMONIK v Zdruskih Državah

ZAHVALA IN PRIPOROČILO

Mr. Alois Skulj, Brooklyn, N. Y. Cenjeni:-

Prejel sem poslano harmoniko z velikim veseljem, pa še bolj sem bil vesel, ko sem začel igrati, ker tako harmoniko še nisem imel v rokah, dasiravno igram že nad 12 let.

Gledal bom, da Vam bom dobil še kaj več odjemalcev in naročnikov, v par dneh si bo naročil tudi moj prijatelj ravno tako harmoniko, kot je moja in ako bi kdaj to mojo harmoniko prodal, si bom takoj drugo od Vas naročil.

Harmonika me precej stane, toda ni mi žal za denar, akotudi bi me še več žaljal; še enkrat se Vam lepo zahvalim in ostajam

Vaš rojak,

Ferdinand Serčen,

Creighton Mine, Ont. Canada.

LISTNICA UREDNISTVA.

Radi pomanjkanja prostora odložiti je bilo treba nekaj božičnega gradiva za prihodnjico.

Lepe tiskovine

za vaša društva, za trgovce, posameznike, za vsakovrstne prireditve dobite vselej

po nizkih cenah

v prvi slovenski unijski tiskarni v Zjed. državah, kjer dobite ob vsakem času zanesljivo in

točno po potrebo

Se priporočam društvom, rojakom, trgovcem za vse prilike. Prevzamemo največja kot najmanjša dela.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.

Cistimo, barvamo, popravljamo

NEW YORK Dry CLEANING

I. SMUK, poslovođa
6220 ST. CLAIR AVE.
Pennsylvania 2063.
Pridemo iskat in pripeljemo na dom!

5000 knjig za 5000 slovenskih družin.

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO

ENGLISH-SLOVENE READER
SESTAVIL DR. F. J. KERN.

Knjiga vsebuje sušne nauke o izgovorjavi angleških besed; vaje za učenje angleščine; berila in članki, pesmi ter triletni angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar (4.000 besed).

NAD 50 SLIK

Knjiga je pripravna za učenje angleščine in slovenščine.

Kupite jo svojim otrokom.

Cena \$2.00 s poštnino. Naroča se pri "Ameriški Domovini," 6117 St. Clair Ave. ali pri Dr. F. J. Kern, 6223 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Bondi municipalni, javnih naprav, nepremičnin in korporacij

Vaše bratske organizacije kupujejo od nas bonde za investacije.

OTIS & CO.

ustanovljena 1899

CLEVELAND

John F. Perko, zastopnik

VSako leto so naši kakor drugi ljudje navajeni, da sežejo po tem ali drugem koledarju. Izšel je štirinajsti letnik AMERIŠKEGA DRUŽINSKEGA KOLEDARJA, katerega priporočamo v naročitev. Ima bogato vsebino. Stane \$1. izvod. Dobi se ga pri lokalnih zastopnikih v vsaki naselbini, ali pa ako pišete na naslov: Proletarec, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill. Vsoto lahko pošljete v poštinih znamkah.

5% na vloge

\$1,700,000.00 premoženja

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

ZELI

The International Savings & Loan Company

SLOVENSKA HRANILNICA

6235 ST. CLAIR AVENUE
Vogel St. Clair Ave. in 63. ceste.
CLEVELAND, OHIO

IZSEL JE Slovensko-Amerikanski KOLEDAR

za leto 1928

Cena s poštnino vred

50c

Naročite ga pri:

GLAS NARODA

82 Cortlandt St.,
New York, N. Y.

GLAS NARODA

NAJSTAREJŠI NEODVISNI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

Je najbolj razširjen slovenski list v Ameriki; donosi vsakodnevne svetovne novosti, najbolj izvirna poročila iz stare domovine; mnogo šale in prevode znamenitih pisateljev.

Pošljite \$1.00

in pričeli ga bomo pošiljati.

Vsa pisma naslovite na:

GLAS NARODA

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ANTON ZBAŠNIK

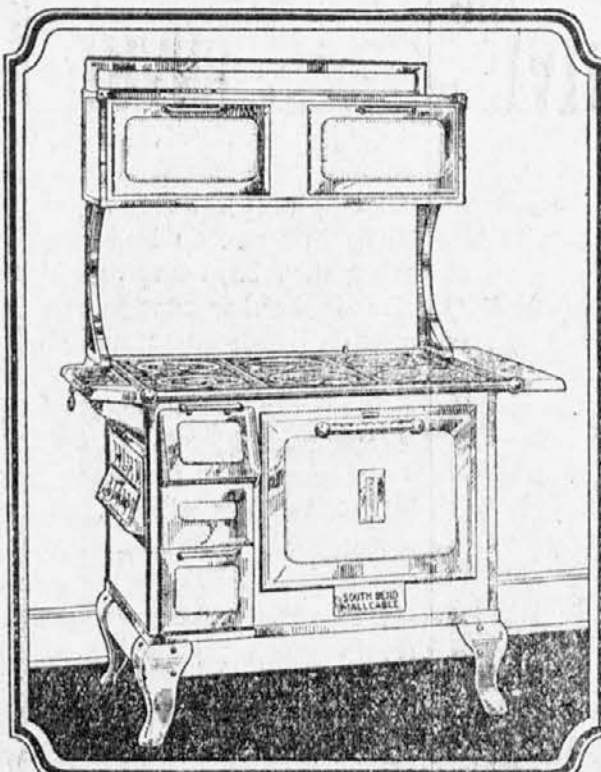
Slovenski Javni Notar

4905 Butler Street,

Pittsburgh, Pa.

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice vsake vrste, oporoke in vse druge v notarski posel spadajoče dokumente, bodisi za Ameriko ali stari kraj. Pišite ali pridite osebno.

NAJKRASNEJŠA PEČ NA SVETU

JOSEPH MANTEL,

trgovina z železnino in pohištvo,

ELY, MINNESOTA.

Denarne pošiljave kot Božična darila so v pretežni večini že na potu v stari kraj. Vendar pa prihajajo še vedno naročila za izplačanje denarja pred Božičem, kar nam je mogoče izvršiti potom brzojavnega pisma.

Kdor torej želi, da izplačamo nakazani denar tekom enega tedna, naj nam pošlje še en dolar za stroške takega brzojavnega pisma.

Postrežba kot vedno najtočnejša.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

RUDOLF PERDAN SLOVENSKI JAVNI NOTAR

Naznanja rojakom te okolice, da izvršuje vse v notarsko stroko spadajoče posle.

933 E. 185th St.

Cleveland, Ohio.

Največja in najstarejša slovenska zlatarska trgovina v Ameriki. Zlatarske predmete vseh vrst, gramofone, plane in radio vse po izredno nizkih cenah.

FRANK ČERNE

6033 St. Clair Ave. in 930 E. 79th St., Cleveland, O.

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE!

kaj rad naš narod kupuje darila eden drugemu in to posebno zlatarji ali srebrnino.

Naša zaloga je ravno zdaj večja kot kdaj prej. Najboljše in damske ure, prstane, diamante, srebrnino in vse, kar se v zlatarsko obrt. Dalje prave Victor Orthophonic glasne gramofone, slovenske in druge Victor plošče, Radio in Piano role, po izredno nizkih cenah. Pišite karto, pa vam pošljemo cenik.

Ne pozabite me, če kaj potrebujete iz naše večletne živje trgovine.

IVAN PAJK, Jeweler,
24 MAIN ST. CONEMAUGH, PA.